USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU (EU) 2020/1863

ze dne 14. května 2020

obsahující připomínky, které jsou nedílnou součástí rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro železnice (ERA) na rozpočtový rok 2018

EVROPSKÝ PARLAMENT,

— s ohledem na své rozhodnutí o udělení absolutoria za plnění rozpočtu Agentury Evropské unie pro železnice na rozpočtový rok 2018,

— s ohledem na článek 100 a přílohu V jednacího řádu,

— s ohledem na stanovisko Výboru pro dopravu a cestovní ruch,

— s ohledem na zprávu Výboru pro rozpočtovou kontrolu (A9-0061/2020),

A. vzhledem k tomu, že podle výkazu příjmů a výdajů ([1]) Agentury Evropské unie pro železnice (dále jen „agentura“) dosahoval její konečný rozpočet na rozpočtový rok 2018 výše 28 793 243 EUR, což ve srovnání s rokem 2017 představuje pokles o 6,31 %; vzhledem k tomu, že rozpočet agentury se odvíjí převážně od rozpočtu Unie ([2]);

B. vzhledem k tomu, že Účetní dvůr ve své zprávě o roční účetní závěrce Agentury za rozpočtový rok 2018 (dále jen „zpráva Účetního dvora“) prohlásil, že získal přiměřenou jistotu, že účetní závěrka agentury je spolehlivá a uskutečněné operace jsou legální a správné;

Rozpočtové a finanční řízení

1. s uspokojením konstatuje, že výsledkem úsilí v souvislosti s monitorováním rozpočtu během rozpočtového roku 2018 byla míra plnění rozpočtu ve výši 99,98 %, což oproti roku 2017 představuje mírný pokles o 0,02 %; konstatuje, že míra čerpání prostředků na platby dosáhla 88,96 %, což ve srovnání s rokem 2017 představuje nárůst o 1,66 %;

2. bere na vědomí úlohu agentury při zajišťování bezpečnosti a interoperability evropského železničního systému a zlepšování konkurenceschopnosti železnic s jinými způsoby dopravy, a to snížením administrativních a technických překážek, motivováním ke vstupu na trh, zajištěním dodržování zákazu diskriminace, účinnějším vynakládáním veřejných prostředků na veřejné služby dopravy po železnici a lepší správou infrastruktury; podporuje vizi evropského železničního systému jakožto světového šampióna, pokud jde o vysokou úroveň bezpečnosti, s níž přišla Komise;

3. oceňuje úlohu agentury při dalším sledování vývoje, testování a zavádění evropského systému řízení železničního provozu (ERTMS) a při hodnocení konkrétních projektů spojených s ERTMS; dále konstatuje, že 4. železniční balíček zahrnuje technický pilíř, který posiluje úlohu agentury zavedením nových úkolů s cílem zajistit jednotné provádění rámce EU; zdůrazňuje, že s posílením pravomocí bude nutné agentuře poskytnout i finanční, materiální a lidské zdroje nezbytné k účinnému a efektivnímu plnění nových a dodatečných úkolů;

4. připomíná, že ERTMS má zásadní význam pro dosažení jednotného evropského železničního prostoru; zdůrazňuje proto, že klíčovou prioritou je optimálně koordinovat rozvoj a zavádění ERTMS, aby byl v celé Evropě zajištěn jednotný, transparentní, stabilní, cenově dostupný a interoperabilní systém ERTMS;

([1]) Úř. věst. C 108, 22.3.2018, s. 76.
([2]) Úř. věst. C 108, 22.3.2018, s. 77, dotace od Komise (28 135 398 EUR), příspěvek třetích zemí (657 845 EUR, který je menší než v předchozím roce).

5. konstatuje, že počínaje rokem 2019 začne agentura v souladu se svým rozšířeným mandátem zakotveným v jejím novém nařízení vybírat poplatky a platby za osvědčování, přičemž budou zohledněny zvláštní potřeby středních podniků; konstatuje, že podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/796 ([3]) představují poplatky a platby pro agenturu účelově vázané příjmy; konstatuje, že je třeba provést určité změny v prováděcích pravidlech k finančnímu nařízení agentury, a z odpovědi agentury bere na vědomí, že z tohoto důvodu Komisi předložila žádost o udělení výjimky; vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podala zprávu o provádění tohoto nového systému;

6. vyzývá agenturu, aby při certifikačním procesu zohlednila zvláštní potřeby malých a středních podniků, zejména snížením jejich administrativní a finanční zátěže;

Výkonnost

7. konstatuje, že agentura používá soubor železničních ukazatelů ve svých provozních oblastech jako klíčové ukazatele výkonnosti k posuzování přidané hodnoty své činnosti a další ukazatele ke zlepšení řízení rozpočtu;

8. vybízí agenturu, aby provedla doporučení Účetního dvora;

9. uznává, že agentura dosáhla uspokojivého stupně plnění svých klíčových ukazatelů výkonnosti a svých cílů pro výstupy a že dosáhla úplného dokončení počátečních činností po vstupu čtvrtého železničního balíčku v platnost; všímá si, že agentura splnila svůj cíl, aby bylo 95 % jejích zpráv, doporučení a stanovisek vydáváno včas; poukazuje na to, že agentura nedosáhla svého cíle splnit 90 % všech výstupů s využitím finančního plánování a plánování lidských zdrojů, kdy pouze 79,75 % bylo označeno za zcela splněné;

10. vítá pokračující spolupráci agentury s Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy, s nímž sdílí účetní služby; dále naléhavě žádá agenturu, aby hledala možnosti sdílení zdrojů v případě úkolů, které se překrývají s úkoly jiných agentur s podobnými oblastmi činnosti; vybízí agenturu, aby aktivně usilovala o další a širší spolupráci se všemi agenturami Unie; vybízí agenturu, aby zkoumala možnost sdílení zaměstnanců v některých neprofesionálních, technických a správních oblastech se zvláštním důrazem na rozvoj spolupráce s Ústavem pro bezpečnostní studia se sídlem v Paříži;

11. vybízí agenturu, aby pokračovala v digitalizaci svých služeb;

12. konstatuje, že cíle, který stanovily Evropský parlament, Rada a Komise a kterým je vytvoření jednotného evropského železničního trhu, nebylo dosaženo; žádá agenturu, aby zaměřila své úsilí a publikace na tuto oblast;

13. konstatuje, že přechod ze silniční dopravy na železniční se může podařit pouze tehdy, bude-li vytvořen konkurenceschopný evropský železniční prostor; vyzývá agenturu, aby vypracovala soubor opatření k zajištění toho, aby železniční doprava mohla být v budoucnu začleněna do moderních logistických řetězců;

14. poznamenává, že příštích pět let bude pro budoucnost železničního odvětví rozhodujících a že agentura musí mít k dispozici potřebné finanční a personální zdroje, aby mohla čelit nadcházejícím změnám;

15. konstatuje, že bylo dosaženo orientačních stropů použitých Účetním dvorem k hodnocení plnění rozpočtu na úrovni přenosů (10 % pro hlavu 1 (zaměstnanci), 20 % pro hlavu 2 (administrativní výdaje)); s politováním konstatuje, že nebylo dosaženo orientačního stropu pro hlavu 3 (30 % u operačních výdajů);

16. konstatuje, že výsledky každoroční srovnávací analýzy týkající se zaměstnanců jsou podobné jako v roce 2017 – 18,4 % zaměstnanců vykonává administrativní činnosti (v roce 2017 18,18 %), 69,7 % operační činnosti (70,16 %) a 11,90 % kontrolní a finanční činnosti (11,67 %);

([3]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/796 ze dne 11. května 2016 o Agentuře Evropské unie pro železnice a o zrušení nařízení (ES) č. 881/2004 (Úř. věst. L 138, 26.5.2016, s. 1).

17. vítá pokračující přípravy agentury na její nové úkoly stanovené ve čtvrtém železničním balíčku a na převzetí úlohy orgánu Evropské unie odpovědného za vydávání povolení k uvádění železničních vozidel na trh, jednotných osvědčení o bezpečnosti pro železniční podniky a za schvalování traťových zařízení ERTMS, a to v červnu 2019; vítá především skutečnost, že všechny právní texty a rozhodnutí správní rady byly přijaty včas a že agentura zveřejnila prováděcí pokyny pro povolování vozidel; vítá i další kroky, které agentura učinila v rámci příprav na své nové úkoly (aktivní interakce se zainteresovanými stranami, učební případy a stínový provoz, pilotní monitorování vnitrostátních bezpečnostních orgánů); vítá rozvoj jednotného kontaktního místa;

vítá skutečnost, že agentura začala sjednocovat více než 14 000 vnitrostátních předpisů v oblasti železniční dopravy;

a) vyjadřuje politování nad skutečností, že na rozdíl od odvětví letecké a silniční dopravy je sjednocení v odvětví železniční dopravy stále ještě v nedohlednu;

b) vyzývá agenturu, aby podstatně zvýšila své úsilí o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru;

18. konstatuje, že agentura sehrává zásadní úlohu při odstraňování byrokratických překážek v oblasti přeshraniční železniční dopravy;

19. konstatuje, že vybavenost v oblasti infrastruktury i vozového parku potřebná pro ERTMS je v Evropě zcela nedostačující, a žádá agenturu, aby navrhla opatření k urychlení procesu zavádění;

20. vyjadřuje politování nad tím, že v roce 2018 bylo zaznamenáno 37 nedostatků, z toho 18 s finančním dopadem (z nichž 4 v hodnotě přesahující 15 000 EUR); žádá agenturu, aby nadále usilovala o zlepšení svého řízení a postupů zadávání zakázek;

21. bere na vědomí, že agentura navrhla přezkum rámce pro řádnou správní praxi; požaduje, aby agentura informovala o stavu tohoto rámce ve své příští výroční zprávě; vítá skutečnost, že agentura pokračovala ve školení v oblasti etiky a boje proti podvodům; vítá skutečnost, že úřadu OLAF nebyla předána žádná podezření z podvodu; konstatuje, že případ ohlášený v roce 2017 se stále vyšetřuje;

22. vítá úspěšné absolvování potvrzujícího auditu ISO 9001;

Personální politika

23. bere na vědomí, že dne 31. prosince 2018 byl plán pracovních míst naplněn z 89,19 %, přičemž ze 148 dočasných pracovníků povolených na základě rozpočtu Unie jich bylo jmenováno 132 (v porovnání se 139 pracovními místy povolenými v roce 2017); dále konstatuje, že pro agenturu v roce 2018 pracovalo 31 smluvních zaměstnanců a dva vyslaní národní odborníci;

24. se znepokojením bere na vědomí nerovné zastoupení žen a mužů vykázané za rok 2018 u vedoucích pracovníků (5 mužů a 1 žena) a ve správní radě (40 mužů a 15 žen);

25. bere na vědomí, že agentura přijala politiku na ochranu důstojnosti osob a prevenci obtěžování, že vytvořila pozice důvěrných poradců a že se zaměstnanci mají se svými problémy obracet na tyto poradce; konstatuje, že byl oznámen jeden případ údajného obtěžování, ale žádný případ nebyl vyšetřován ani předložen soudu;

Zadávání veřejných zakázek

26. bere na vědomí zjištění Účetního dvora, že agentura systematicky nekontrolovala ceny a zvýšení účtovaná v porovnání s cenovými nabídkami a fakturami vystavenými rámcovému dodavateli za nákup softwarových licencí; bere na vědomí, že agentura použila rámcovou smlouvu Komise a že očekává novou rámcovou smlouvu, ve které se počítá s opětovným vyhlášením soutěže; vyzývá agenturu, aby upravila kontroly plateb ex ante podle rámcových smluv a aby u všech zadávacích řízení zajistila soutěžní řízení;

27. konstatuje, že podle zprávy Účetního dvora se agentura prostřednictvím změny přímé smlouvy na pořádání konference rozhodla zadat a zaplatit veškeré související služby zvlášť, což vedlo k umělému dělení zakázky, a tím se daná zakázka a veškeré související platby staly neoprávněnými; bere na vědomí odpověď agentury, že hodlá vypracovat zadávací podmínky k podpisu rámcové smlouvy o pořádání akcí;

Prevence a řešení střetu zájmů a transparentnost

28. bere na vědomí, že agentura na svých internetových stránkách zveřejnila prohlášení o střetech zájmů své správní rady a zaměstnanců a životopisy členů správní rady a části vedoucích pracovníků; vítá skutečnost, že od června 2019 musí všichni pracovníci ve vrcholném vedení a zaměstnanci podepsat každoroční prohlášení o střetech zájmů;

29. konstatuje, že podle agentury zahrnuje platný rámec pro řádnou správní praxi přísná opatření pro řešení střetů zájmů týkajících se jednotlivců, kteří vykonávají nové úkoly v rámci čtvrtého železničního balíčku; také bere na vědomí, že tento rámec zaznamenal praktické problémy, a proto je předmětem revidovaného návrhu; konstatuje, že případ podezření na spáchání podvodu ohlášený v roce 2017 stále vyšetřuje Evropský úřad pro boj proti podvodům; konstatuje, že od té doby nebyl nahlášen žádný další případ podezření na spáchání podvodu; naléhavě vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podala zprávu o výsledku tohoto vyšetřování;

30. bere na vědomí, že agentura přijala pokyny pro oznamování (whistleblowing), které byly zveřejněny dne 21. listopadu 2018;

Vnitřní kontroly

31. bere na vědomí skutečnost, že po provedení reorganizace agentury nyní účetní administrativně podléhá přímo výkonnému řediteli a již není odpovědný za financování a zadávání zakázek;

32. bere na vědomí, že v roce 2018 vydal útvar interního auditu Komise auditní zprávu „Řízení programů, projektů a služeb v agentuře“ a že agentura vypracovala akční plán pro oblasti možného zlepšení; vyzývá agenturu, aby orgánu příslušnému k udělení absolutoria podala zprávu o opatřeních, která byla v této souvislosti přijata;

Další připomínky

33. konstatuje, že po skončení přechodného období (16. června 2019) se agentura změní z orgánu pověřeného pouze přípravou politik a jejich šířením na orgán pracující přímo pro příslušné odvětví, pokud jde o schvalování osvědčení o bezpečnosti a kolejových vozidel; konstatuje v této souvislosti, že reorganizace agentury umožnila provést změny nezbytné pro řízení nových žádostí, konzultace s odborníky a vytvoření školicího programu a monitorovacího systému;

34. konstatuje, že dne 15. dubna 2019 podepsala agentura s francouzskými orgány dohodu o svém sídle; uznává, že rozhodnutí o dvojím sídle je rozhodnutím Rady, které musí agentura provést;

35. vyzývá agenturu, aby se zaměřila na šíření výsledků svého výzkumu mezi veřejností a aby s veřejností komunikovala prostřednictvím sociálních médií a dalších sdělovacích prostředků;

36. pokud jde o další připomínky, které jsou připojeny k rozhodnutí o udělení absolutoria a jsou horizontální povahy, odkazuje na své usnesení ze dne 14. května 2020 ([4]) o výkonnosti, finančním řízení a kontrole agentur.

([4]) Přijaté texty, P9_TA(2020)0121.